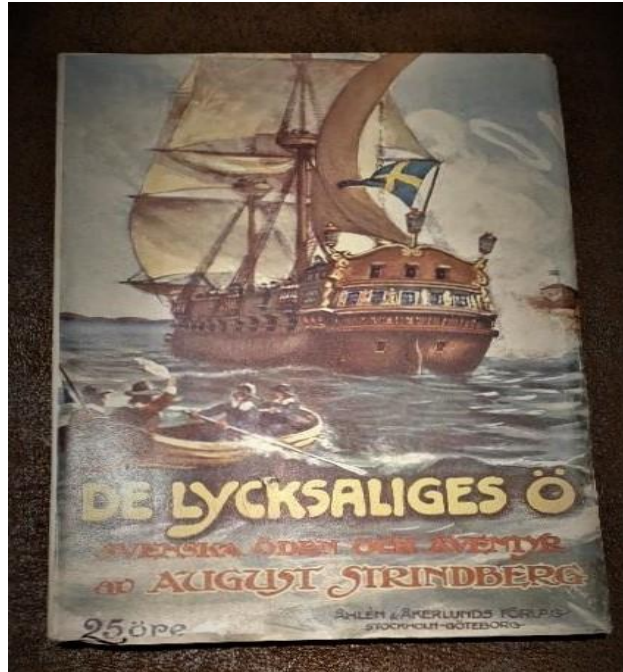

INSULE , DE ALFRED POPLINGER

Nu de mult am ales de pe unul din rafturile amplei mele biblioteci una din cărțile de mult puse la păstrare pentru perioada în care timpul meu liber nu va mai fi atât de drămuț , adică pensia.

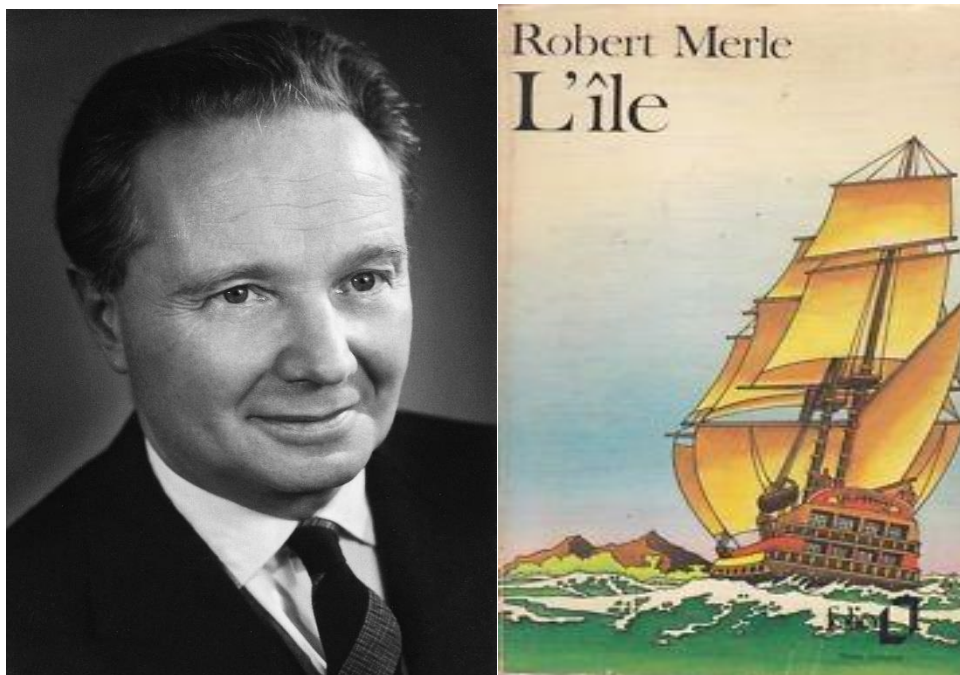
E vorba de scurta nuvela “ Insua Preaferițiilor “ de August Strindberg , apărută în 1883 . Autorul suedez{ n. 1849- d.1912) a fost un artist polivalent – dramaturg, novelist, poet , eseist și pictor. Este cunoscut publicului larg în deosebi prin cele peste 60 de piese de teatru.Este considerat părintele literaturii suedeze moderne. A fost o personalitate complexă, un vehement critic al militarismului, al monarhiei și al bisericii dar și un acerb oponent al iudaismului și al evreilor in general.

Nuvela in cauza istorisește povestea unei grupe de oameni , echipaj si călători ai unei corăbii , bărbați, femei si copii , care naufragiați ajung pe o insula pustie din Pacific și sunt nevoiți să înceapă viața de la început în condiții neobișnuite. Eforturile și rezultatele acțiunilor lor sunt narate într-o forma umoristică, uneori satirică . Începuturile noii vieți se caracterizează prin formarea unei societăți în care vechile îngrădiri impuse de sistemul educativ, judiciar și religios al celei vechi sunt total

desființate. Legi simple care reglementează raporturile interumane sunt implementate prin vot. Cu timpul însă apar divergențe și o anumită stratificare socială care duce la conflicte. Se alege un conducător suprem, se institue legi și pedepse , un gen de religie și o armată. Astfel treptat după zeci de ani se ajunge practic la o societate identică cu cea din care au plecat și pe care atât de mult și-au dorit să o schimbe.

Scurta povestire “ Insula Preaferiților “ se vrea o clară și deschisă critică la adresa societății suedeze de la sfârșitul sec.19. Dar nu numai. Este și o sinceră și critică analiză a naturii umane. Caracteristicile negative ale naturii umane ca individualismul , egoismul , tendința de a domina în cadrul societății prin cucerirea unei poziții privilegiate întotdeauna în detrimentul altora , se dezvăluie cititorului pe parcursul narațiunii în mod cât se poate de direct , chiar dacă uneori ușor voalate de stilul satirico-umoristic al autorului.

Povestirea lui Strindberg mi-a readus în memorie un roman citit în adolescență. E vorba de “ Insula “ lui Robert Merle { n. 1908 d. 2004 } , unul din scriitorii mei preferați

Scrierile sale se caracterizează prin stilul romanesc captivant și prin diversitatea subiectelor abordate : fapte istorice , ficție politică , apocaliptică și sexistă . Romanul “Insula” apărut în 1962 a fost inspirat de un eveniment real- răscoala echipajului de pe vasul Bounty petrecută în 1789 în apele Pacificului de Sud. Revolta a rămas notorie în istoria flotei regale engleze.

Ca și în nuvela lui Strindberg în romanul lui Merle e vorba de o grup de oameni care sunt nevoiți să înceapă o nouă viață în condiții dificile pe o insulă pustie .Dar de data aceasta nu e vorba de naufragiați ci de echipajul răzvrătit al unei corăbii engleze care pentru a se sustrage de la pedeapsa capitală impusă de actul lor criminal (uciderea căpitanului corabiei), aleg o insula pustie și neînsemnată pe hărțile de navigație pentru a-și trăi acolo tot restul vieții. În drum fac o scurtă escală în insula Tahiti unde o grupă de indigeni , bărbați și femei li se alătură ca dovadă a unei vechi prietenii față de tânărul locotenent al echipajului . Acțiunea romanului se desfășoară în jurul conflictelor care apar între membrii echipajului și între aceștia și indigenii din Tahiti. Acțiunile unora din englezi îmbracă vădite elemente rasiste și colonialiste. Începuturile conviețuirii între cele două grupe se desfășoară pașnic și în armonie , dar cu timpul majoritatea europenilor iau hotărâri care vădit sunt în detrimentul indigenilor, astfel în cât ceea ce la început părea democrație devine tiranie. Divergențele devin extreme și un război sângeros se declanșează între grupuri. În final doar doi bărbați rămân în viață – tânărul locotenent și un tahitian , alături de un număr dublu de femei indigene.

Atât povestirea lui Strindberg cât și romanul lui Merle sunt alături de un elogiu la adresa spiritului de supraviețuire , de organizare și inițiativă a omului ca individ și grupare și o aspră critica a aspectelor negative ale legăturii duale existente între societate și individ.